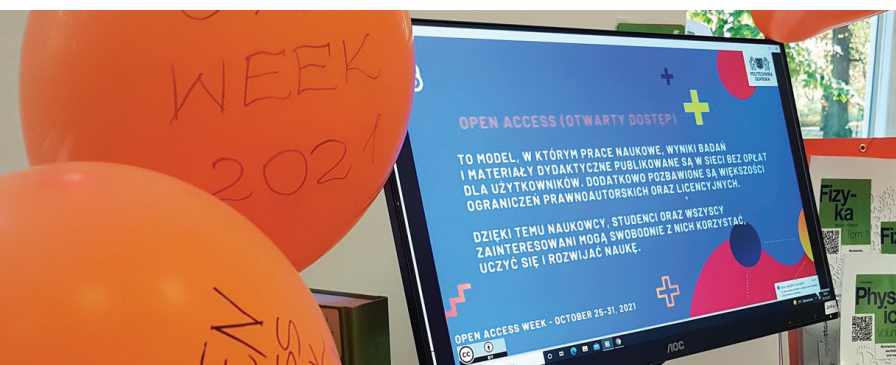

Święto Otwartej Nauki w Bibliotece Politechniki Gdańskiej w ramach Open Access Week 2021

*Kamila Kokot-Kanikula
Agnieszka Szymik*

Biblioteka Politechniki
Gdańskiej

W dniach 25–31 października 2021 roku odbyła się kolejna edycja Open Access Week, imprezy w Polsce znanej jako Tydzień Otwartej Nauki. Biblioteka PG aktywnie włączyła się w promocję tego naukowego święta poprzez organizację webinarów, prezentacji i spotkań.

Open Access Week to międzynarodowe wydarzenie cykliczne, którego inicjatorem jest organizacja SPARC (The Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition). Koordynatorem Tygodnia Otwartej Nauki w Polsce jest Koalicja Otwartej Edukacji. Wydarzenia organizowane w ramach Tygodnia Otwartej Nauki zawsze odbywają się pod hasłem przewodnim. Temat tegorocznej edycji brzmi: „It Matters How We Open Knowledge: Building Structural Equity”. Hasło nawiązuje do rekomendacji UNESCO przygotowanych w maju 2021 roku, według których otwarta nauka powinna łączyć różne ruchy i praktyki mające na celu udostępnianie wiedzy naukowej w sposób otwarty i możliwy do ponownego wykorzystania przez całą społeczność naukową, a także osoby i instytucje spoza środowiska akademickiego. Tegoroczne hasło miało podkreślić, że idea otwartości stanowi znakomite narzędzie do budowy współpracy opartej na zasadzie równości, możliwej dzięki sprawiedliwemu dzieleniu się informacjami i otwieraniu procesów tworzenia zasobów nauki.

Tydzień Otwartej Nauki to okazja do podjęcia działań, które zainicjują dialog na temat

otwartości i korzyści, jakie niesie dla środowiska naukowego. Z tej okazji Biblioteka PG zorganizowała szereg wydarzeń, które miały wypromować uczelniane projekty, takie jak np. MOST DANYCH, a także uzupełnić wiedzę na temat otwartego dostępu wśród swoich czytelników. Podjęte działania miały zarówno formę stacjonarną, jak i online.

W trakcie całego tygodnia prowadzona była kampania promocyjna w mediach społecznościowych Biblioteki PG. Każdego dnia na Facebooku i Twitterze ukazywały się wpisy promujące Open Access oraz prezentujące publikacje naukowe i edukacyjne w otwartym dostępie. Serie postów relacjonowały również bieżące wydarzenia organizowane w tym czasie. Filie Biblioteki PG przygotowały specjalne stanowiska komputerowe przeznaczone do promowania Otwartej Nauki, na których dostępna była prezentacja ukazująca najważniejsze zagadnienia związane z Otwartym Dostępem. Ponadto bibliotekarze przedstawiali otwarte bazy danych i serwisy naukowe z zakresu dyscyplin reprezentowanych przez wszystkie wydziały PG. Natomiast w holu przed Biblioteką znajdował się punkt informacyjny poświęcony idei Open Access, w którym każdy zainteresowany mógł uzyskać odpowiedzi na pytania związane z otwartym publikowaniem, a także otrzymać materiały promocyjne.

Bibliotekarze zorganizowali również dwa webinaria dla pracowników PG z zakresu otwartego publikowania i zarządzania danymi badawczymi. Pierwsze z nich pt. „Publikowanie wyników badań. Jak Biblioteka PG wspiera naukowców?” podkreślało istotną rolę otwartej nauki w procesie publikowania. Dr Piotr Krajewski przytoczył najważniejsze założenia Planu S i omówił politykę instytucji finansujących badania naukowe – takich jak Narodo-

we Centrum Nauki. Natomiast mgr Natalia Wymyśk mówiła o praktycznych aspektach programów otwartego publikowania obsługiwanych przez PG. Wyjaśniła, że istnieje szereg różnych czynników kwalifikujących artykuły do udziału w programach, a do zadań lokalnych administratorów należy pomoc osobom, które są zainteresowane skorzystaniem z nich. Lokalnymi administratorami na Politechnice Gdańskiej są dr Piotr Krajewski i mgr Natalia Wymyśk, a ich zakres pomocy przy obsłudze programów otwartego publikowania obejmuje:

- obsługę systemów do zarządzania APC (Article Processing Charge);
- pomoc w procesie publikacyjnym, przy wyborze licencji i w kwestiach finansowych;
- analizę umów transformacyjnych;
- rozwiązywanie problemów związanych z błędną afiliacją, podwójną afiliacją lub błędnymi domenami;
- kontrolę cen APC;
- pomoc przy retroaktywacji.

Drugie webinarium poświęcone Planom Zarządzania Danymi w konkursach NCN poprowadził mgr Aleksander Mroziński. Zostały omówione takie zagadnienia jak pozyskiwanie danych, przechowywanie i kopie zapasowe, metadane, bezpieczeństwo danych, prawo

autorskie i etyka naukowa, jakość danych oraz udostępnianie i ponowne wykorzystanie. Szkolenie miało na celu usystematyzowanie wiedzy i przedstawienie dobrych praktyk zarządzania danymi badawczymi wśród pracowników naukowych. Przykładem dobrych praktyk są:

- gromadzenie danych w sposób uporządkowany;
- przekazywanie danych szyfrowanymi kanałami;
- tworzenie metadanych z kompletnym opisem;
- udostępnianie w otwartych formatach;
- przechowywanie w 3 niezależnych miejscach (2 różne nośniki i 1 kopia zapasowa);
- dostęp do danych jedynie dla osób upoważnionych;
- wybór odpowiedniego repozytorium danych badawczych.

Podjęte przez Bibliotekę PG inicjatywy skierowane były zarówno do pracowników naukowych, jak i studentów, tak aby każdego zaznajomić z ideą otwartości w nauce oraz z narzędziami pozwalającymi legalnie dzielić się bogatymi zasobami wiedzy. Następną edycja Open Access Week już za rok.

■ kamila.kokot@pg.edu.pl

Awanse naukowe

STOPNIE NAUKOWE

doktor habilitowany nauk inżynierjno-technicznych

dr hab. inż. Michał Klugmann, prof. PG

Jest związany naukowo z dawnym Wydziałem Mechanicznym, Katedrą Techniki Ciepłej od 2004 roku. W 2010 roku uzyskał stopień doktora i został zatrudniony na wydziale. Główny wątek jego badań to zagadnienia transportu ciepła i masy w minigeometriach (minikanalach, miniszczelinach) w warunkach przepływów dwufazowych. Był głównym wykonawcą i wykonawcą badań eksperymentalnych łącznie w 5 projektach badawczych z tego zakresu. W latach 2016–2010 kierował projektem „Intensyfikacja wymiany ciepła w dwufazowym obiegu termosyfonowym z miniszczelinowym parownikiem”, którego rezultaty stały się podstawą nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynierjno-technicznych, w dyscyplinie inżynieria mechaniczna w 2021 roku. Jest aktywny naukowo także w obszarze OZE oraz historii i zabytków techniki.

doktor habilitowany nauk ścisłych i przyrodniczych

dr hab. inż. Łukasz Ponikiewski, prof. PG

Studia doktoranckie realizował w Instytucie Chemii Nieorganicznej w Karlsruhe Institute of Technology w Niemczech. Rozprawę doktorską pt. *Synthesen, Strukturen und Reaktionsverhalten von Metallalkoxiden* obronił w 2006 roku (promotor prof. Dieter Fenske). W 2007 roku został zatrudniony w Katedrze Chemii Nieorganicznej na Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej w zespole prof. Jerzego Pikiesa. Podsumowaniem prowadzonych przez niego badań była rozprawa habilitacyjna pt. *Synteza i badanie reaktywności kompleksów metali przejściowych z ligandem fosfanylofosfidowym* i tytuł doktora habilitowanego (2021). Jest współautorem 63 publikacji naukowych oraz był głównym wykonawcą w 6 grantach realizowanych w Katedrze Chemii Nieorganicznej.